18 Ιουνίου 2021

«Είναι Άγιος στις καρδιές μας, όμως πρέπει να τον γνωρίσει και να τον τιμήσει όλος ο πλανήτης»

/ Ορθοδοξία· Διεθνές Πρακτορείο Εκκλησιαστικών Ειδήσεων

Συνήθως της επίσημης αγιοκατάταξης κάποιου (ενός νέου Αγίου οπωσδήποτε) -δηλαδή της εγγραφής του στο Αγιολόγιο της Ορθοδόξου Εκκλησίας, προηγείται η φήμη του, που, με τη σειρά της, προέρχεται από τον βίο και την πολιτεία του και το πώς αυτά «έγραψαν» στη συνείδηση των κληρικών και πιστών, που τον γνώρισαν. Η «κανονικοποίηση» τις περισσότερες φορές ακολουθεί και αυτό είναι φυσικό… Κάτι τέτοιο αναμένουμε και στις ημέρες μας, που ο χρόνος μετρά αντίστροφα για την αγιοκατάταξη του πατρός Ευμενίου Σαριδάκη. Ο ευσεβής πόθος εκείνων που ανυπομονούν είναι να ανακοινωθεί στην επόμενη συνεδρίαση της Αγίας και Μεγάλης Ιεράς Συνόδου του Οικουμενικού Πατριαρχείου. «Ήταν και θα είναι Άγιος στις καρδιές μας», λένε, «όμως πρέπει να τον τιμήσει και να τον γνωρίσει πλέον όλος ο πλανήτης». Εξάλλου, ο Θεός δοξάζεται και μέσα από τους Αγίους Αυτού!

Επιμέλεια: Ευγενία Δίτσα

Το…νερό για την επίσημη αγιοκατάταξή του άρχισε να μπαίνει στο αυλάκι όταν η Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Κρήτης αποδέχθηκε ομόφωνα το σχετικό αίτημα του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Γορτύνης και Αρκαδίας κ. Μακαρίου, στη συνεδρίασή της στις 31 Μαΐου του 2021.

Λίγες μέρες αργότερα, στις 11 Ιουνίου 2021, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου κ. Ευγένιος, ως επικεφαλής της Αντιπροσωπείας της Ιεράς Επαρχιακής Συνόδου της Εκκλησίας της Κρήτης στα Σεπτά Ονομαστήρια του Παναγιωτάτου Οικουμενικού Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου, μαζί με την ευχετήρια προσφώνηση κατέθεσε προς τον Παναγιώτατο και αυτό που πλέον αποτελούσε αίτημα και της Εκκλησίας της Κρήτης: δηλ. το να εγγραφεί στο Αγιολόγιο της Ορθοδόξου Εκκλησίας ο π. Ευμένιος.

«Παναγιώτατε, εκ μέρους της Εκκλησίας της Κρήτης, **καταθέτομεν σήμερον εις τας Σεπτάς χείρας της Υμετέρας Παναγιότητος το αίτημα της Εκκλησίας Κρήτης διά την εγγραφήν του Αρχιμανδρίτου Ευμενίου Σαριδάκη εις το Αγιολόγιον της Ορθοδόξου Εκκλησίας. Αποτελεί πόθον ιερόν του πληρώματος της Εκκλησίας Κρήτης η αγιοκατάταξις αύτη ενός ανθρώπου ολοκληρωτικώς αφωσιωμένου εις την Αγίαν Εκκλησίαν,**

ενός οικονόμου των μυστηρίων του Θεού, όστις ευηρέστησε τον Κύριον διακονών Αυτόν εν τοις προσώποις των ελαχίστων αδελφών Αυτού. Η σχετική απόφασις της Μητρός Εκκλησίας εστέ βέβαιος ότι θα ευφράνη τας καρδίας των Ορθοδόξων και εκείνος θα αποτελή ένα ακόμη πρεσβευτήν διά την Υμετέραν Θειοτάτην Παναγιότητα εις τον Θρόνον της Χάριτος» ανέφερε, μεταξυ άλλων, ο Σεβασμιώτατος.

Για να μάθετε περισσότερα για το ποιος ήταν ο π. Ευμένιος διαβάστε παρακάτω το αφιέρωμα του ope.gr στον πατέρα Ευμένιο, με αφορμή τα 22 χρόνια από την εκδημία του.

† 23 Μαΐου 1999⚜

Καταγωγή

Η Εθιά, η πατρίδα του πατρός Ευμενίου Σαριδάκη, είναι ένα ορεινό χωριό στα νότια του νομού Ηρακλείου Κρήτης. Βρίσκεται σε υψόμετρο 740μ. και απέχει από το Ηράκλειο 38 χλμ. Είναι πολύ άγονο μέρος, γι' αυτό και οι κάτοικοί του μετοίκησαν χαμηλότερα, στο χωριό Ροτάσι.

Στην Εθιά υπάρχουν δύο εκκλησίες: Η κεντρική είναι αφιερωμένη στην Παναγία μας και φυλάσσει θαυματουργό εικόνα της. Εκεί η Παναγία είχε εμφανισθεί σαν γυναίκα ντυμένη στα μαύρα κάποια ημέρα, που ο πατήρ Ευμένιος, μικρό παιδί τότε, άναβε τα κανδήλια του ναού, και του είπε: Εσύ μια μέρα θα γίνης ιερεύς». Εκεί, στον αύλειο χώρο της, έμελλε να είναι και ο τάφος, όπου αναπαύεται το σεπτό σκήνωμα του Οσίου Γέροντος μας. Η άλλη είναι του Προφήτου Ηλιού. Εκεί κοντά υπάρχει και αγίασμα.

Υπάρχουν και πολλά μικρά εκκλησάκια, για την ανακαίνιση των οποίων ο πατήρ Ευμένιος έστελνε χρήματα.

Ο πατήρ Ευμένιος ήταν γόνος μιας πολυμελούς και πάμπτωχης οικογενείας. Γεννήθηκε την 1η Ιανουαρίου του έτους 1931.

Οι γονείς του, Γεώργιος και Σοφία Σαριδάκη, ήταν άνθρωποι ευσεβείς και ενάρετοι. Είχαν οκτώ παιδιά. Το όγδοο και τελευταίο τους παιδί ήταν ο πατήρ Ευμένιος, που στην βάπτισί του πήρε το όνομα Κωνσταντίνος. Τα αδέλφια του, κατά σειρά ηλικίας, ήταν: Ελένη, Μιχαήλ, Αικατερίνη, Βασίλειος, Αμαλία, Μαρία και Ευγενία.

Ο μικρός Κωνσταντίνος ορφάνεψε από πατέρα σε ηλικία μόλις δύο ετών, δηλαδή η οικογένειά του έχασε τον προστάτη της πολύ νωρίς. Ήταν που ήταν φτωχή, χάνοντας και το στήριγμά της βρέθηκε σε πολύ δύσκολη κατάσταση. Η χήρα μάνα του με τι δυνατότητες να θρέψη τόσα στόματα; Ξενοδούλευε για να τα φέρη κάπως βόλτα. Μετά ήρθε και η γερμανική κατοχή, η οποία χειροτέρευσε κατά πολύ τα πράγματα. Σ’ αυτό το περιβάλλον και με πολλές στερήσεις μεγάλωσε ο Παππούλης μας. Παπούτσια φόρεσε στα δώδεκά του χρόνια. Παρ’ όλα αυτά, δηλαδή τις στερήσεις, την πείνα και την ανέχεια, το ήθος και το φρόνημα του μικρού αυτού παιδιού δεν αλλοιώθηκαν.

Για παράδειγμα, ο Ιερεύς του χωριού τους ήθελε να του δίνη μια μικρή βοήθεια, επειδή πήγαινε και τον βοηθούσε στον ναό. Ο μικρός Κωνσταντίνος, όμως, του

έλεγε: «Όχι, Παπα-Γιάννη, δεν παίρνουμε ποτέ χρήματα από την Εκκλησία». (Μαρτυρία Αριστέας Σαριδάκη).

Η, όταν του έδιναν μισή κουλούρα ψωμί για κάποια δουλειά που έκανε, ποτέ δεν την έτρωγε μόνος του, αλλά την πήγαινε στο σπίτι του και την έτρωγε με τ' αδέλφια του, όλοι μαζί.

Χαρισματικό παιδί

Η Εκκλησία αγάλλεται και καυχάται, διότι εγέννησε και ανέδειξε ένα τέτοιο λαμπρό αστέρι και κόσμημα της˙ και η Κρήτη πρέπει να σεμνύνεται για το ηγιασμένο τέκνο της. Ο Παππούλης, από την νηπιακή του ηλικία, έδειχνε ότι ήταν σκεύος εκλεκτόν του Κυρίου μας. Από την βρεφική του ηλικία, όταν ακόμα δεν καταλάβαινε, προσπαθούσε να ευχαριστή τον Κύριό μας, αφού δεν θήλαζε Τετάρτη και Παρασκευή, αλλά κοιμόταν όλη την ημέρα, σύμφωνα με την μαρτυρία της αδελφής του Ευγενίας, η οποία το είχε ακούσει από την μητέρα τους να το ομολογή.

Οίνον και μεθύσματα ουδέποτε εγεύθη ο πατήρ Ευμένιος, δηλαδή οινοπνευματώδη ποτά, μπύρα, κρασί και αλκοολούχα ποτά δεν ήπιε ποτέ στην ζωή του.

Χαρακτηριστικό είναι ότι, όταν λειτούργησε για πρώτη φορά μόνος του ως Ιερεύς, ζαλίστηκε λίγο από την κατάλυση της Θείας Κοινωνίας και γι' αυτό, μετά, έβαζε λιγότερο νάμα και περισσότερο ζέον.

Ο Κωστάκης, όπως τον έλεγαν, ήταν ένα χαριτωμένο και χαρισματικό παιδί, ακόμα και για τα κοσμικά δεδομένα, ενώ δεν είχε μάθει σχεδόν καθόλου γράμματα.

Οι δυσκολίες, η Κατοχή, κατά την διάρκεια της οποίας τα σχολεία υπολειτουργούσαν, δεν του επέτρεψαν να γευθή το αγαθόν της μαθήσεως. Παρ' όλα αυτά μπορούσε, όπως ο ίδιος έλεγε, να κάνη πράξεις μαθηματικές, λογαριασμούς δύσκολους, όλα από μνήμης, γι' αυτό οι χωριανοί του, όταν ήθελαν κάτι σχετικό, τον φώναξαν: «Έλα, Κωστάκη, να μας πής πόσο κάνει αυτό κι αυτό», η κάτι πιο δύσκολο. Κι όταν τους τα έκανε, μετά τον γέμιζαν λουκούμια.

Κάποια φορά, όταν ο Παππούλης ήταν μικρό παιδί ακόμη, πέθανε στο χωριό τους ένα κοριτσάκι οκτώ-εννέα ετών. Οι γονείς και οι συγγενείς του κοριτσιού έκλαιγαν απαρηγόρητοι για τον χαμό του παιδιού τους. Ο Παππούλης μας έλεγε σχετικά:

«***Κάποτε, είχε πεθάνει ένα κοριτσάκι και περνούσε από μπροστά μας η νεκρώσιμη πομπή. Πέρασαν μπροστά κι από την δική μας αυλή. Έτσι έκαναν τότε. Έκαναν την βόλτα, για να γίνη πιο επίσημη η κηδεία. Έκλαιγαν όλοι κι εγώ έβλεπα τα στολίδια, πολλά στολίδια, που είχε το φέρετρο. Κι αυτοί έκλαιγαν. Κι εγώ έτρεχα κι έβλεπα τα στολίδια, που είχε το φέρετρο. Ήμουν έξι-επτά χρόνων τότε. Δεν είχα δει καλύτερα και ωραιότερα στολίδια. Οι άλλοι έκλαιγαν κι εγώ χαιρόμουν, που έβλεπα τα***

».

Ο Μητροπολίτης Μόρφου Νεόφυτος θυμάται, σχετικά με την Χάρη, που από νωρίς είχε δοθεί στον Παππούλη μας: «**Ο πατήρ Ευμένιος, όταν ήταν μικρός, είχε δει για πρώτη φορά την χάριν της αρχιερωσύνης. Την είχε δει στο πρόσωπο ενός Αρχιεπισκόπου, που είχε πάει στο χωριό του. «Έβλεπα», μου είπε, «το φως του Αγίου Πνεύματος πάνω στο πρόσωπό του. Το φως της αρχιερωσύνης, την χάρι της αρχιερωσύνης. Την έβλεπα και πήγαινα συνεχώς μπροστά του». Και είπε ο Αρχιεπίσκοπος: «Αυτό το παιδί τι βλέπει;».» Εγώ δεν έλεγα τι έβλεπα, αλλά μου άρεσε να βλέπω την χάρι της αρχιερωσύνης**».

Μοναχός Θεόκλητος δια φωτοφανείας

Ο πατήρ Ευμένιος ήταν θεόκλητος στον μοναχισμό. Ο ίδιος μας έλεγε: «Εγώ, δεκαεπτά χρόνων πήγα στο μοναστήρι. Ήμουν δεκαέξι χρόνια στο χωριό μου. Αγαπούσα τον Θεό, βέβαια, σκεπτόμουν πολλές φορές να γίνω καλόγερος. Μια μέρα μου λέει ο παπάς: «Έλα να σε κάνω νεωκόρο». Πήγα κι εγώ. Άναβα τα καντήλια πρωί-βράδυ, διάβαζα κιόλας, ό,τι βιβλία έβλεπα τα διάβαζα. Ανήμερα της Πρωτοχρονιάς του 1944, το απόγευμα, πήγα, άναψα τα καντήλια στην εκκλησία και, μετά, πήγα στο σπίτι μας. Ήταν εκεί η αδελφή μου, η Ευγενία. Φάγαμε ξεροτήγανα, τηγανίτες και μακαρόνες. Εκεί που τρώγαμε, ήρθε μια λάμψι και με τύφλωσε και μπήκε μέσα στα βάθη της ψυχής μου. Κι αμέσως, την ίδια στιγμή, φώναξα της Ευγενίας: «***Ευγενία, θα γίνω καλόγερος***». Την ίδια στιγμή. Εκείνη την στιγμή με φώτισε ο Θεός. Την είδα με τα μάτια μου εκείνη την λάμψη, που μπήκε μέσα μου.

Μόλις είδα αυτή την λάμψη, είπα κατ’ ευθείαν: «Θα γίνω καλόγερος».

Όταν ο άνθρωπος έχει την κλήση από τον Θεό για να κάνη κάτι καλό, ο Θεός ενεργεί και τον βοηθά».

Στο ίδιο θέμα αναφέρεται και ο Μιχαήλ Χατζηγεωργίου:

«Τόλμησα, κάποτε, να τον ρωτήσω: «Γέροντα, είχες δίλημμα για το ποιον δρόμο θα ακολουθήσης; Σκέφθηκες να γνωρίσης κάποια γυναίκα, να την ερωτευθής, να κάνης οικογένεια;»

Τότε μου αποκάλυψε την απόλυτη απόφασή του να ακολουθήση την παρθενική ζωή, που την σηματοδότησε ένα εξαιρετικό γεγονός.

«Χειμώνας του 1944, Κωστής τότε, δεκατριών ετών», μου είπε. «Ήμουν στο

πατρικό μου σπίτι. Ζεσταινόμαστε στο τζάκι. Τότε είδα μια τεράστια φωτιά, που μπήκε μέσα μου. Και από εκείνη την στιγμή, γεμάτος χαρά, έλεγα: Εγώ θα γίνω μοναχός. Θα γίνω μοναχός». Και μου συμπλήρωσε: «Αν με πίεζαν αργότερα να παντρευτώ, θα πέθαινα, θα πέθαινα!».

Από το 1944 η ψυχή του νεαρού Κωστή είχε ένα μόνο προσανατολισμό: την αφιέρωση στον Χριστό. Η κλίση υπήρχε. Η κλήση με εμφατικό τρόπο συντελέστηκε και ο μικρός Κωστής βιαζόταν να ενηλικιωθή, να λάβη ζωή η επιθυμία της καρδιάς του.

Η φλόγα έκαιγε άσβεστος μέσα του. Στα 1951 ο Κωνσταντίνος κείρεται Σωφρόνιος μοναχός».

Με ζήλο στον μοναχικό αγώνα

Σε ηλικία δεκαεπτά ετών ο Κωνσταντίνος αφήνει τα εγκόσμια και οδεύει εκεί, που τον οδηγεί η καρδιά του, η ψυχή του και όλο του το είναι. Εκεί, που το Άγιο Πνεύμα, εν είδει λαμπρού φωτός, τον φωτίζει, στην πλήρη αφιέρωσή του στον Χριστό, στον αγαπημένο του Ιησού, Τον οποίο από μικρός λατρεύει και υπηρετεί, είτε στα εξωκκλήσια του χωριού του, είτε κατά μόνας.

Τα βήματά του τον οδηγούν στην Ιερά Μονή Αγίου Νικήτα, στα νότια της Κρήτης, κάπως κοντά στο χωριό του, αφού απέχει μόνο δύο-δυόμισυ ώρες με τα πόδια.

Ο Κωνσταντίνος έγινε δεκτός από τον Ηγούμενο π. Ιερόθεο (Κωστομανωλάκη), στον οποίο έβαλε μετάνοια και άρχισε η δοκιμή του.

Στην Μονή τότε υπήρχαν, εκτός του Ηγουμένου, και δύο υπερήλικες και τυφλοί μοναχοί, τους οποίους ο Κωνσταντίνος φρόντιζε παντοιοτρόπως και ποικιλοτρόπως, λόγω του νεαρού της ηλικίας του, αλλά, κυρίως και πρωτίστως, λόγω της υπέρμετρου αγάπης που είχε.

Ως νέος, δόκιμος μοναχός, έκανε σχεδόν όλα τα διακονήματα της Μονής, ήταν πρόθυμος και φιλότιμος.

Μετά την τριετή του δοκιμασία, εκάρη μοναχός, μετονομασθείς Σωφρόνιος. Ως μοναχός, ο Σωφρόνιος έβαλε θεμέλιο της μοναχικής του ζωής την ταπεινοφροσύνη, την υπακοή και την εργατικότητα. Επιδόθηκε σε νέους αγώνες. Τις ημέρες εκοπίαζε σωματικά και τις νύκτες παρέμενε άυπνος και προσευχόμενος. Αυτό το τυπικό το κράτησε μέχρι τέλους της ζωής του.

Καθημερινά ο πατήρ Σωφρόνιος έδινε αγώνα σε όλα τα διακονήματα, σε όλες τις εργασίες, στο ν’ ανοίξουν καλύτερους δρόμους για να διευκολυνθή η έλευση των

προσκυνητών, στους κήπους, στο να καλλιεργούν τα κτήματα, στο να φέρνουν νερό από μακρυά, γιατί δεν επαρκούσε το υπάρχον.

Αυτά έβλεπε ο διάβολος και εμηχανεύετο τρόπους για να ρίξη τον αγωνιστή. Δεν αρκείτο μόνον στον πόλεμο των λογισμών, αφού μόνον με αυτούς δεν μπορούσε να ανακόψη την αγωνιστικότητα του πατρός Σωφρονίου. Γι' αυτό του παρουσιαζόταν, και αισθητώς και οφθαλμοφανώς, και του μιλούσε. Κάποια μέρα, μάλιστα, καθώς ο ίδιος ο Παππούλης μας έλεγε, ο διάβολος εμφανίσθηκε μπροστά του και του είπε: «Εγώ είμαι άγγελος και πέσε κάτω να με προσκύνησης». Όταν, όμως, εκείνος τα έλεγε αυτά, ο πατήρ Σωφρόνιος πρόσεξε ότι του έλειπε ένα δόντι και του λέει γελώντας και κοροϊδευτικά: «Δεν είσαι άγγελος, δεν είσαι άγγελος, γιατί σου λείπει ένα δόντι!». Τότε ο διάβολος γυρίζει εξαγριωμένος και του δίνει ένα δυνατό χαστούκι και αμέσως εξαφανίζεται από μπροστά του.

Θαυματουργός εικόνα της Παναγίας, Εθιά Ηρακλείου Κρήτης

Κάποια άλλη μέρα, ο πατήρ Σωφρόνιος κατέβηκε κοντά στην θάλασσα, όπως ο ίδιος έλεγε, και άκουσε μέσα από την θάλασσα την Παναγία μας να του μιλάη και να του λέη, με την γλυκειά φωνή της: «Παιδί μου, μη φοβάσαι κι εγώ δεν θα σε αφήσω να χαθής». Σε ερώτηση, πως κατάλαβε ότι ήταν η Παναγία μας, απάντησε πολύ φυσικά: «Ε, την Παναγία μας δεν γνωρίζω;».

Και άλλοτε πάλι, έλεγε ότι η Παναγία μας τον αγκάλιασε. «Η Παναγία μου έκανε μια αγκαλιά», μας έλεγε.

Είδε την Αγία Μαρίνα

«Από ενωρίς ο ευλογημένος Κωνσταντίνος εκάρη μοναχός. Η ωριμότητα και η αποφασιστικότητά του φάνηκε αμέσως. Το αίσθημα και το χρέος της ξενιτείας τον συνείχε απόλυτα. Επεδίωκε να μην ξενυχτάη ποτέ έξω από το μοναστήρι. Όταν,

κάποια φορά, αυτό στάθηκε αδύνατο και αναγκάσθηκε να παραμείνη στο πατρικό του σπίτι, είδε στο εικονοστάσι να βγαίνει η Αγία Μαρίνα από την εικόνα της, κρατώντας τον πειρασμό από τα κέρατα και δείχνοντάς του τον, του είπε: «Αυτός σας βάζει τους λογισμούς, να μην ακούτε τον Γέροντα και να νυστάζετε στις Ακολουθίες».

Στρατιωτική θητεία

Ο πατήρ Σωφρόνιος, όταν έφθασε την ηλικία των εικοσιτριών ετών, έπρεπε να πάη στρατιώτης, διότι τότε οι μοναχοί δεν απαλλάσσοντο των στρατιωτικών τους υποχρεώσεων.

Η Μονή τον ετοίμασε σχετικά, τον εκούρεψε, του έκοψε δηλαδή τα μαλλιά και τα γένεια, και του τα φύλαξε, γιατί έτσι γινόταν τότε.

Παρουσιάσθηκε στο Μεγάλο Πεύκο, στις 24 Ιανουαρίου του 1954. Υπηρέτησε στο Μηχανικό και ήταν βοηθός μαγείρου. Κατόπιν, πήρε μετάθεσι για την Θεσσαλονίκη.

Στον στρατό ο Γέροντας ήταν υπόδειγμα υπακοής και εργατικώτατος, γι’ αυτό τον αγαπούσαν όλοι, από τον Διοικητή έως τον πιο απλό στρατιώτη. Ποτέ δεν θεώρησε αγγαρεία οποιαδήποτε εργασία του ανέθεταν, αλλά την έκανε με αγάπη, σωστά και καλά. Ο αξιωματικός υπηρεσίας τον σταματούσε πολλές φορές με το ζόρι, για να ξεκουρασθή.

Το ήθος και ο ακέραιος χαρακτήρας του πατρός Σωφρονίου έκανε ακόμη και τα πειραχτήρια του στρατού να αργούν, παρ’ όλο που ξέρανε ότι είναι καλόγερος.

Τις νηστείες τις κρατούσε όλες: Πάσχα, Χριστούγεννα, 15 Αυγούστου, Αγίων Αποστόλων και, φυσικά, Δευτέρα, Τετάρτη και Παρασκευή. Πώς τα κατάφερνε; Ένας συνάδελφός του, μάγειρας, έλεγε σχετικά: «Μέχρι και ελιές, ψωμί και κρεμμύδι έτρωγε μόνον, αρκεί να μη χαλούσε τις διατεταγμένες νηστείες της Εκκλησίας μας».

Κάθε ημέρα, ο Διοικητής του επέτρεπε να αποσύρεται για λίγο να προσεύχεται, πέραν της γενικής Προσευχής, επειδή εγνώριζε ότι ήταν καλόγερος. Τις Κυριακές και τις μεγάλες γιορτές του έδινε άδεια να πηγαίνη στον Ιερό Ναό του Αγίου Ελευθερίου Θεσσαλονίκης, να εκκλησιάζεται και να ψέλνη.

Το επίδομα των στρατιωτών, τότε, ήταν 53 δραχμές τον μήνα. Φυσικά, του Παππούλη αυτό το ελάχιστο ποσό όχι μόνο του έφθανε, αλλά με αυτό έκανε ελεημοσύνες, «δάνειζε» τους συναδέλφους του, έδινε σ’ όποιον του ζητούσε.

Στον στρατό ο πατήρ Σωφρόνιος αρρώστησε βαρειά. Έκανε υψηλό πυρετό 40°-41°,

που δεν έπεφτε. Η κατάστασί του ήταν απελπιστική. Τότε του έκαναν έφοδο χιλιάδες δαίμονες, για να τον τρομάξουν και να τον τρομοκρατήσουν. Όμως, μόνο μέχρι γύρω-γύρω στο κρεββάτι μπορούσαν να φθάσουν. «Αγγίζανε το κρεββάτι», όπως έλεγε ο ίδιος, «αλλά επάνω δεν μπορούσαν να ανέβουν. Γύρω-γύρω μόνο».

Οι γιατροί δεν μπορούσαν να βρουν την αιτία. Νοσηλεύθηκε στο 424 Στρατιωτικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα, χωρίς κανένα αποτέλεσμα. Η κατάστασή του, αντί να βελτιώνεται, χειροτέρευε. Τον έφεραν στην Αθήνα και νοσηλεύθηκε σε διάφορα νοσοκομεία. Τελικά, βρέθηκε ότι πάσχει από την νόσο του Χάνσεν, την γνωστή λέπρα, και μεταφέρθηκε στον Αντιλεπρικό Σταθμό Αθηνών.

Ο πατήρ Ευάγγελος Παπανικολάου, ο και ιατρός, θυμάται που του έλεγε ο Παππούλης μας:

«Με παίρνουν φαντάρο και με στέλνουν στην Θεσσαλονίκη. Εκεί αρρώστησα κι άλλο. Με πάνε στον στρατιωτικό γιατρό, μου λέει: «Έχεις αφροδίσια». «Τι έχω;». «Αφροδίσια, τα κόλλησες από γυναίκα». Γελώ, Βαγγέλη μου, γελώ. «Γιατρέ μου, άλλο πράγμα έχω», του λέω. «Δεν έχω αφροδίσια». Ακούς, Βαγγέλη, αφροδίσια», και γέλαγε, γέλαγε. «Και τι έγινε, Γέροντα;», ερώτησα. «Είμαι στο λεωφορείο και έλεγα: «Παναγία μου, Καλυβιανή, τι αρρώστια έχω εγώ;» Με πλησιάζει ένας άνθρωπος και μου λέει: «Πάτερ, να σου πω, είσαι άρρωστος από λέπρα, να πας στο νοσοκομείο, στην Αθήνα. Είμαι κι εγώ άρρωστος απ' αυτό. Να πας στο νοσοκομείο στην Αγία Βαρβάρα»». Επήγε ο πατήρ Ευμένιος στο νοσοκομείο, τον είδαν και του άρχισαν την θεραπεία. Εκεί συνάντησε τον πατέρα Νικηφόρο, που ευωδιάζουν τα λείψανά του».

Και ο Μόρφου Νεόφυτος μας έλεγε:

«Υπήρχε τότε ένας νόμος, που έλεγε ότι έπρεπε οι καλόγεροι, όταν ήταν σε νεανική ηλικία, να πάνε στρατιωτικό. Και τον ξύρισαν. Φανταστείτε τώρα, τον κούρεψαν. Κι αυτός πήγε. Πήγε στον στρατό, στην Θεσσαλονίκη, κι εκεί, για πρώτη φορά, φάνηκε το πρόβλημα της ασθένειας του Χάνσεν, της λέπρας.

«Και ήμουν», λέει, «ξαπλωμένος σ' ένα κρεββάτι και είχα πάρα πολύ πυρετό. Κι εκείνη την ώρα μου είπαν: «Άκουσε, πάτερ Σωφρόνιε, είσαι άρρωστος, πολύ βαρειά άρρωστος, και δεν μπορείς πια να επιστρέψης στο μοναστήρι σου. Αν πας, θα πρέπη να πας για λίγο και μετά θα πρέπη να σε πάνε στο Νοσοκομείο».

Όταν έμαθε ότι έπασχε από λέπρα, έλεγε: «Χάρηκα πάρα πολύ». «Χάρηκες;», του λέω. «Ναι, με γέμισε απέραντη χαρά. «Όσο πιο μεγάλη ασθένεια, τόσο πιο μεγάλος

σταυρός, τόσο πιο μεγάλη Ανάσταση. Και είπα: Πω, πω, πω, μεγάλο δώρο μου έδωσες, Θεέ μου. Σ’ ευχαριστώ, Χριστέ μου, που μου έδωσες μεγάλο σταυρό. Θα έχω μαζί Σου μεγαλύτερη συμμετοχή στα πάθη Σου, αλλά και μεγαλύτερη συμμετοχή στην Ανάστασή Σου». Άκου ο άνθρωπος! Και ήταν μόλις 20 χρόνων».

Αδιάλειπτος αγώνας

Στον αντιλεπρικό Σταθμό Αθηνών, ο πατήρ Σωφρόνιος νοσηλεύτηκε επιτυχώς και θεραπεύτηκε τελείως. Η ασθένεια δεν του άφησε καμία παραμόρφωση, ούτε το παραμικρό σημάδι.

Μετά την θεραπεία του από αυτή τη σοβαρή ασθένεια, παρέμεινε μέσα στον Αντιλεπρικό Σταθμό, από αγάπη για τους πάσχοντας αδελφούς του. Η Διεύθυνση του Σταθμού, επειδή ήταν μοναχός, του παρεχώρησε ατομικό κελλάκι, δίπλα στο εκκλησάκι των Αγίων Αναργύρων. Στο κελλάκι αυτό ο Παππούλης πέρασε όλη την υπόλοιπη ζωή του.

Εκεί ξανάρχισε τους πνευματικούς αγώνες, που είχε στερηθεί λόγω του στρατού και της ασθενείας του.

Καθημερινές ασχολίες του πατρός Σωφρονίου ήταν η φροντίδα για την ευπρέπεια του Ναού, στον οποίο ανέλαβε και καθήκοντα ιεροψάλτου, και η περιποίηση ασθενών, που ήταν παράλυτοι και δεν είχαν κανένα να τους φροντίση.

Ακόμη, έφτιαχνε λιβάνι και το μοίραζε σε μοναστήρια και ναούς, και γέμισε τους θαλάμους με ιερές εικόνες και πνευματικά βιβλία.

Τα καλοκαίρια πήγαινε για μήνες στο Άγιο Όρος, στο οποίο αναπαυόταν πολύ.

Πήγαινε επίσης στην Κρήτη, στην Μονή της μετανοίας του και στην Ιερά Μονή Καλυβιανής, όπου συνεδέθη με τον ιδρυτή της Μητροπολίτη Τιμόθεο, μετέπειτα Αρχιεπίσκοπο Κρήτης.

Όταν έκλεισε το Λωβοκομείο της Χίου, του έστειλε ο Άγιος Άνθιμος τον Οσιώτατο μοναχό Νικηφόρο, τυφλό και παράλυτο. Ο πατήρ Σωφρόνιος τον υπηρέτησε με όλη του την ψυχή και καρδιά και τον είχε πνευματικό πατέρα και οδηγό.

Ο αντίδικος, όμως, διάβολος φθόνησε την καλή πολιτεία του αγωνιστού Σωφρονίου και τον πολέμησε με σφοδρότητα και τον ταλαιπώρησε πολύ. Τον απάλλαξε διά παντός άπ’ αυτόν η Χάρις του Θεού και της Κυρίας Θεοτόκου.

Το 1975, σε ηλικία σαραντατεσσάρων ετών, ο μοναχός Σωφρόνιος χειροτονήθηκε εις πρεσβύτερον και πήρε το όνομα Ευμένιος. Ο πατήρ Ευμένιος συνέχισε τη ζωή

του στο Λοιμωδών ως Ιερεύς, διεκρίθη δε και ως άριστος πνευματικός.

Μετά την πτώση του κομμουνιστικού καθεστώτος στην Ρωσσία, πήγε προσκυνηματικό ταξείδι στη Μόσχα, στην Πετρούπολη και στο Κίεβο.

Με την επιστροφή από εκεί, άρχισαν τα άλλα μεγάλα προβλήματα υγείας: σάκχαρο, ανεπάρκεια νεφρών, προβλήματα οράσεως και τα πόδια του, που έλεγαν οι γιατροί να του τα κόψουν. Έμπαινε και έβγαινε συνεχώς σε νοσοκομεία.

Παρ' όλα αυτά, όμως, έκανε ακόμη μερικά ταξείδια και συνέχιζε τα ιερατικά του καθήκοντα εις το ακέραιον: Ιερές Ακολουθίες και ατελείωτες επισκέψεις σε σπίτια πνευματικών του παιδιών για αγιασμούς, ευχέλαια και εξορκισμούς.

Αυτό κράτησε πάνω από οκτώ-δέκα χρόνια, οπότε μπήκε για τελευταία φορά στο νοσοκομείο Ευαγγελισμός, όπου, στις 23 Μαΐου 1999, απεδήμησε εις Κύριον σε ηλικία εξηνταοκτώ ετών.

Ακολουθούν κάποιες μαρτυρίες από τις τελευταίες εκείνες ώρες.

Ο Γέροντας Ευμένιος Σαριδάκης με τον μετέπειτα μητροπολίτη Μόρφου Νεόφυτο τότε ως διάκονο στη Ρωσία.

Στην ημέρα της εορτής τους…

Τον σεβαστό Πατέρα Ευμένιο, τον αγαπημένο μας «Παππούλη», εκάλεσε ο Κύριός μας κοντά του στις 23 Μαΐου του έτους 1999, ημέρα Κυριακή, στην μνήμη των Αγίων 318 Θεοφόρων Πατέρων, της εν Νικαία Α΄ Οικουμενικής Συνόδου, γύρω στις τέσσερεις το απόγευμα, ενώ ευρισκόταν στο θεραπευτήριον Ευαγγελισμός.

Ας σημειωθή, ότι ο Πατήρ Ευμένιος ανήκε στην Μητρόπολη Νικαίας και είναι άξιον θαυμασμού το ότι εφάνη ωσάν να ήλθαν οι Άγιοι προστάτες της μητροπολιτικής του περιφέρειας να παραλάβουν το εκλεκτό και υπερευλογημένο τέκνο τους, την ημέρα της εορτής τους.

Η εξόδιος Ακολουθία εψάλη εις τον Ιερό Ναό των Αγίων Αναργύρων, τον οποίο διεκόνησε η αγιότητά του με περίσσια αυταπάρνησι.

Ο ενταφιασμός του έγινε την επομένη ημέρα στην ιδιαιτέρα του πατρίδα, το χωριό Εθιά, του νομού Ηρακλείου.

Αποχαιρετισμός

«**Δεν μπορώ να περιγράψω την θλίψι, που είχε στο πρόσωπό του, όταν για τελευταία φορά κλείδωνε την εκκλησία των Αγίων Αναργύρων, των γλυκύτατων και αγαπημένων του Αγίων, όπως συνήθιζε να λέη, και αποχαιρετούσε το άγιο κελλί του. Και τις τελευταίες ευχές για το Ίδρυμα: «Την ευχή μου να έχετε όλοι, την ευχή μου να έχετε όλοι», επαναλάμβανε, ενώ τον έπνιγε ένα βουβό κλάμα, καθώς περνούσαμε για τελευταία φορά τους δρόμους της αγαπημένης του Αθήνας.**

Ευλογούσε συνέχεια και έλεγε: «Ωραία που είναι η Αθήνα! Ωραία Αθήνα, ευλογημένη Αθήνα! Τίποτε άλλο δεν υπάρχει πιο ωραίο από την Αθήνα». Ευλογούσε τους δρόμους, την Ομόνοια, την Αγορά, την Μητρόπολη, την Βουλή των Ελλήνων, τους πάντες και τα πάντα.

Ανεξίτηλα έχουν μείνει στην μνήμη μου τα λόγια, που είπε την Πέμπτη 29 Απριλίου του 1999, τα μεσάνυκτα: «Σήμερα ήθελαν πάλι να μου κάνουν αιμοκάθαρσι δύο ώρες. Με τρύπησαν επτά-οκτώ φορές. Με τρύπαγαν αυτές, με τρύπαγαν σαν τον Δεσπότη Χριστό. Μαρτύρησα, μαρτύρησα σαν τον Δεσπότη Χριστό. Γιατί το κάνουν αυτές αυτό;» «Γέροντα», του απαντώ, «δεν θα ήξεραν οι νοσοκόμες». «Θέλετε να αλλάξουμε γιατρούς και νοσοκομείο», του πρότεινα. «Μπά, δεν χρειάζεται», μου απαντάει. «Μου αρέσει πολύ ο Ευαγγελισμός…»».

Ο τελευταίος Εσπερινός

«Για τελευταία φορά ο Γέροντας εισήχθη στον Ευαγγελισμό στις 17 Δεκεμβρίου του 1997 (εορτή του Αγίου Διονυσίου).

1η Μαΐου του 1999. Δεν αισθάνεται καθόλου καλά.

2α Μαΐου. Τον θυμάμαι το βράδυ εκείνο της Κυριακής, με το ραδιοφωνάκι στα

χέρια, να παρακολουθή τον Εσπερινό του Αγίου Πέτρου, πολιούχου Άργους. Ήταν ο τελευταίος Εσπερινός, που άκουγε.

3η Μαΐου, 4η Μαΐου, ο Γέροντας χειροτέρευε. Από τους γιατρούς καμμία βοήθεια. Έλεγε συνέχεια: » Ελάτε, πεθαίνω, πεθαίνω, πεθαίνω...».

5η Μαΐου έως 23η Μαΐου, πονούσε φοβερά όλες αυτές τις ημέρες.

Στις 23 Μαΐου του 1999, την Κυριακή των Αγίων Θεοφόρων Πατέρων, στις 4:10 μ.μ., εκοιμήθη».

Μετά την κοίμησί του επιτελεί πολλά και μεγάλα θαύματα, όπως το ομολογούν άνθρωποι που υεργετήθηκαν η αυτόπτες μάρτυρες. Ο βίος του υπήρξε αρετή και η αρετή βίος.

Πηγή: Σίμωνος Μοναχού, Πατήρ Ευμένιος – Ο κρυφός άγιος της εποχής μας, Επιμέλεια κειμένου: Μαίρη Αποστολάρα, Πρώτη Έκδοσι, Δεκέμβριος 2009.

Συλλογή οπτικοακουστικού υλικού και κειμένων για τον όσιο Γέροντα Ευμένιο

Ο Γέροντας Ευμένιος Σαριδάκης (μιλά ο ίδιος)

Ο Μητροπολίτης Μόρφου Νεόφυτος μιλά για τον άγιο Γέροντα Ευμένιο (Αύγουστος 2020)

Μόρφου Νεόφυτος: Γέρων Ευμένιος, Ένα μνημόσυνο που μεταβλήθηκε σε πανήγυρι

Μόρφου Νεόφυτος: Ο όσιος Άνθιμος της Χίου, ο όσιο Νικηφόρος ο Λεπρός και ο Γέροντας Ευμένιος ο Λεπρός

Μητροπολίτης Μόρφου Νεόφυτος: Ο Γέρων Ευμένιος Σαριδάκης και οι Σχέσεις Ορθοδόξων με Παπικούς

Τρισάγιο στον τάφο του Γέροντος Ευμενίου και το δώρο του οσίου Νικηφόρου του Λεπρού

Θυρανοίξια Παρεκκλησίου Αγίου Νικηφόρου του Λεπρού και Εσπερινός Αγίου Ευμενίου του Λεπρού

Θεία Λειτουργία του Αγίου Ευμενίου του Λεπρού, Προϊσταμένου του Μητροπολίτου Μόρφου κ.κ. Νεοφύτου

«Γέροντας Ευμένιος ο γελαστός άγιος»

Ο εξομολογητής των λεπρών Γέροντας Ευμένιος Σαριδάκης

Ο π. Ευμένιος Σαριδάκης και η συνοδοιπορία του με τη νόσο του Χάνσεν

Πηγή: www.orthodoxianewsagency.gr